

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112

0032 Oslo

Deres ref:
08/557 -1 CH

Vår ref:
2007/4849 - 14107/2008

Saksbeh:
Sigrid Louise Bjørnstad,

Dato:
30.04.2008

Forvaltningsreformen - høringsuttalelse

Vi viser til Deres brev av 26.02.08, hvor bl.a. kommuner og andre virksomheter er bedt om å avgi høringsuttalelse til forvaltningsreformen og forslaget til ny oppgavefordeling på regionalt nivå, innen 30.04.08.

På Romerike har man gjennom mange år arbeidet aktivt med interkommunale vannbruksplaner knyttet til vassdragene Nitelva og Leira. Disse to vassdragene hører til Vannregion Glomma/Indre Oslofjord, og dette arbeidet skal nå videreføres i Vannområde Leira - Nitelva. Leiravassdraget er med i Vannforvaltningsforskriftens første planperiode. Ut fra erfaringene med kommunenes arbeid i Vannområde Leira/Vannbruksplan Leira og i Vannbruksplan Nitelva, vil vi som ledere av hver vår styringsgruppe avgi en høringsuttalelse til forslaget om å overføre vannregionmyndigheten til folkevalgt regionalt nivå.

Av høringsnotatet "Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivå" går det fram at Vannregionmyndigheten, fastsatt i Forskrift om rammer for vannforvaltningen, foreslås overført fra Fylkesmannen til Fylkeskommunen fra 1.1.2010. Dette begrunnes med at Vannforvaltningsforskriften fastsetter at vannforvaltningsplanene skal vedtas som fylkesdelplaner, dvs. at planvedtakene skal gjøres av fylkeskommunene. Ved at fylkeskommunen blir vannregionmyndighet får de ansvaret for å drive prosessene i forhold til fastsatte tidsfrister og for å sørge for at planforslagene oppfyller kvalitetskravene i EUs Vannrammedirektiv. Samtidig har man i forslaget til ny plandel i Plan- og bygningslov tatt inn bestemmelser som er tilpasset kravene til vannforvaltningsplaner i Vannrammedirektivet.

Det går også frem av høringsforslaget at Fylkesmannen fremdeles skal ha hovedansvaret for samordningen mellom de statlige etatene. Han skal også i fremtiden ha en sentral rolle som miljøfaglig rådgiver overfor alle berørte aktører og skal påse at andre statsetater og kommunene følger opp planene, siden dette henger nøye sammen med Fylkesmannens rolle som forurensningsmyndighet for de fleste virksomhetene som påvirker vannkvaliteten i vassdragene.

Ut fra dette synes det som om forslaget til ny oppgavefordeling på dette området først og fremst vil tydeliggjøre Fylkeskommunens ansvar for planprosessene, mens ansvaret for oppfølgingen når det gjelder gjennomføringen av nødvendige tiltak vil bli liggende hos Fylkesmannen som forurensningsmyndighet. Sett fra kommunenes og vannområdenes ståsted vil det ikkevære hensiktsmessig at man overfører vannregionmyndigheten til det folkevalgte

regionale nivået, siden dette ikke skal ha ansvaret for å følge opp gjennomføringen og heller ikke skal ha ansvaret for å gi miljøfaglige råd. Ved at vannforvaltningsplanen skal vedtas som en fylkesdelplan, har det regionale folkevalgte nivået allerede i dag mulighet for en sterk innvirkning på vannforvaltningsplanen.

Det er ikke stort mer enn ett år siden man vedtok Vannforvaltningsforskriften og fikk etablert vannregionmyndigheten ved fylkesmannsembetet. Den gang valgte man altså å la de sterke internasjonale og nasjonale forpliktelsene ligge til grunn for en statlig organisering, samtidig som man valgte å bygge på den kompetansen innen vannressursforvaltning som allerede fantes hos Fylkesmannen. Kompetansen på regionalt nivå når det gjelder det faktiske arbeidet med Vanddirektivet ligger hos Fylkesmannen. Det er etter vår oppfatning dette som må telle når det gjelder hvor vannregionmyndigheten skal ligge. Fylkeskommunene har generelt relativt liten kompetanse innenfor vannressursforvaltningen, ikke minst fordi de fleste fylkeskommunene over tid har bygget ned sin kompetanse på miljøfeltet. Det vil kunne ta lang tid før fylkeskommunen har bygget opp en tilsvarende kompetanse som Fylkesmannen har på dette feltet. Dette er tid man ikke har, slik tidsfristene er i Vannforvaltningsforskriften, særlig for vassdrag som er inkludert i første planperiode.

I tillegg kommer at det tok lang tid før man fikk fastsatt ansvarlig myndighet på overordnet plan. Dette har ført til at viktige beslutninger knyttet til rammene for arbeidet, som fastsettelse av konkrete miljømål for det enkelte vassdrag, klargjøring av juridiske, økonomiske og administrative virkemidler og veiledninger, ennå ikke er klargjort. Dette er et særlig stort problem for de vannområdene som nå er inkludert i første planperiode, som vannområde Leira, hvor man i følge fristene i Vannforvaltningsforskriften skal ha et forslag til forvaltningsplan klart allerede innen 31.12.08. Vi frykter at den uro og usikkerhet som ofte følger med slike oppgaveoverføringer, vil ta fokus bort fra arbeidet med å sikre gode rammebetingelser og gode virkemidler. Det kan også hindre oss å få fram et godt faglig grunnlag for en forvaltningsplan, og dette kan få store økonomiske konsekvenser. Det er derfor nødvendig at det nå er fokus på at man raskt og effektivt får god nok kompetanse og tilstrekkelige ressurser på alle nivåer i vannforvaltningen, samt sikrer gode og tilstrekkelige juridiske, økonomiske og administrative virkemidler.

Oppsummering

Vi kan ikke se at det er behov for en overføring av vannregionmyndigheten til det folkevalgte regionale nivå, all den tid dette allerede etter dagens bestemmelser skal vedta vannforvaltningsplanen for vannregionene som en fylkesdelplan. En overføring som foreslått vil svekke og forsinke det pågående arbeidet, fordi det vil ta tid å bygge opp god nok kompetanse i fylkeskommunene og fordi det vil bli nye runder for å avklare den konkrete oppgavefordelingen. Det er et stort behov for at arbeidet nå konsentreres om at man raskt og effektivt får på plass juridiske, økonomiske og administrative rammer og virkemidler og sikrer nødvendig kompetanse på alle nivåer i vannforvaltningen.

Dersom man allikevel skulle velge å la fylkeskommunen være vannregionmyndighet, vil det bli behov for å vurdere hvilken fylkeskommune som skal være vannregionmyndighet for bl.a. Vannregion Glomma/Indre Oslofjord. Ved høringen av vannforvaltningsforskriften gikk kommunene på Romerike inn for 14 vannregioner og at Fylkesmannen i Oslo og Akershus skulle være vannregionmyndighet. For oss synes det derfor naturlig at ved en eventuell overføring av vannregionmyndigheten til fylkeskommunen, bør Vannregion Glomma bli egen vannregion. Det vil uansett bli en meget stor vannregion, og man har innenfor denne vannregionen betydelige utfordringer for å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i vassdragene. Siden det er i Akershus' del av Glommavassdraget man har de største

utfordringene, knyttet til en stor befolkningskonsentrasjon og landbruksdrift, bør man i så fall la Akershus fylkeskommune bli vannregionmyndighet for Vannregion Glomma.

Med hilsen

Anita Orlund (sign)
Ordfører Skedsmo kommune
Leder Vannbruksplan Nitelva

Hans Marius Johnsen (sign)
Ordfører Sørum kommune
Leder Vannområde Leira